

*Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya
bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var.*

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 28 noyabr 2020-ci il № 82 (2500) Qiyməti 30 qəpik

“Biz döyüş meydanında da, informasiya məkanında da, siyasi müstəvidə də qələbə qazandıq”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev xalqa müraciət edib

- Əziz həmvətənlər. Bu gün Kəlbəcər rayonu işğaldan azad olundu. Bu münasibətlə bütün Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edirəm.

Əziz kəlbəcərlilər, gözünüz aydın olsun! Doğma rayonunuz işğaldan azad olundu. Bu günü Azərbaycan xalqı uzun illər ərzində səbirsizliklə gözləyirdi. Kəlbəcər rayonu 1993-cü il aprelin 2-də işğal edilmişdir. Günsüz insanlar öz dədə-baba torpağından vəhşicəsinə qovulmuşdur. Kəlbəcərin tarixi abidələrinə, təbiətinə böyük ziyan vurulmuşdur.

Kəlbəcər rayonunun işğal altına düşməsi böyük faciə idi. Hər bir rayonun işğal altına düşməsi böyük faciə idi. 1992-ci ilin may ayında Şuşa ve Laçın rayonlarının işğal altına düşməsindən sonra Kəlbəcərin de işğal altına düşməsi Ermənistanla Dağlıq Qarabağ arasında coğrafi əlaqə yaratdı. Hər kəs yaxşı bilir ki, keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin Ermənistan Respublikası ilə sərhədi yox idi. Ermənistanla Dağlıq Qarabağdan Laçın rayonu ayırrı, Laçın dehlizi ayırrı. Laçın, Şuşa və ondan sonra Kəlbəcər rayonlarının işğal altına düşməsi böyük ərazidə Ermənistanla Dağlıq Qarabağ arasında coğrafi bağlılıq yaratdı və düşmənin məqsədi məhz bundan ibarət idi. Kəlbəcərin işğal altına düşməsindən sonra, demək olar ki, Ermənistanla Dağlıq Qarabağ arasında bir çox yollar və sitəsile əlaqə yaradıldı və ilk növbədə, silahlar, texnikalar, canlı qüvvə göndərildi. Eyni zamanda, Ermənistanın sonrakı işgalçılıq siyasetinə də bu, böyük üstünlükler təmin etmişdir.

Kəlbəcər rayonunun işğal altına düşməsi o vaxt hakimiyyətdə olmuş Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin birbaşa məsuliyyətidir. Büttövlükde torpaqlarımızın işğal altına düşməsində əsas günahkar Azərbaycan Xalq Cəbhəsidir. Cənubi əger 1992-ci ildə onlar qanunsuz yollarla hakimiyyətə gəlmişdilər, əger dövlət çevrilişi etməsədilər, bəlkə də torpaqlarımız işğal altına düşmeye bilərdi. Əlbəttə ki, tarixə qayıdır ne ola bilərdi, ne olmaya bilərdi demək çox çətindir. Ancaq hər halda, torpaqlarımızın işğal altına düşməsində onların birbaşa iştirakı, əli var və bu məsuliyyəti on-

lar daşıyır. Cənubi 1992-ci ilin yaz aylarında hakimiyyət uğrunda mübarizə pik həddə çatmışdı. Azərbaycanda daxili çekişmələr baş alıb gedirdi, xaos, böhran yaranmışdı, siyasi böhran yaranmışdı və hakimiyyət uğrunda mübarizə çox ciddi fəsadlara gətirib çıxarmışdı. Ermənistan isə bundan istifadə edərək torpaqlarımızı zəbt etməyə davam edirdi. Şuşa və Laçının işğal altına düşməsindən sonra vəziyyət kritik hədə çatdı. Bundan istifadə edən

Azərbaycan Xalq Cəbhəsi dövlətçəvrilişi edərək hakimiyyətə gəldi. Ancaq ondan sonra nə oldu? Ondan sonra bütün səyələrini öz ləxlamış hakimiyyətini möhkəm-ləndirmək, ölkəmizdə repressiya-lar təşkil etmək, senzurunu tətbiq etmək və digər antidemokratik addımlar atmağa yönəltdi. Torpaqlarımız işğala məruz qalırdı, mülki əhalimiz öz dədə-baba torpaqlarından didərgin salınırı, Azərbaycan Xalq Cəbhəsi, onun rəhbərliyi ancaq bir məqsədi gü-

dürdülər ki, öz ciblərini doldur-sunlar, öz yaxın adamlarını vəzifələrə təyin etsinlər və öz hakimiyyətinin ömrünü uzatsınlar. Kəlbəcərin işğal altına düşməsi bax, bu cırıkin addımların nəticəsi idi. Başqa cür ola da bilməzdi. İndi genç nəsil xatırlamır, ancaq bilməlidirlər ki, o vaxt Azərbaycana kimlər rəhbərlik edirdi, hansı bilik sahibləri, hansı səriştə sahibləri. O adamların heç bir təcrübəsi yox idi. O adamlar - o vaxt rəhbərlikdə təmsil olunmuş

adamlar, yüksək postlar tutmuş adamlar bir gün belə heç bir idarəye, heç bir kiçik bir müəssisəyə rəhbərlik etməmişdilər. Onlar ölkəni, xüsusi böhərən vəziyyətde olan ölkəni necə idarə edə bilərlər? Amma onların vəzifə hərisliyi, tamahı, iştahası, görməmişliyi Azərbaycanı bax, bu vəziyyətə gətirib çıxardı. Baxın, görün, Azərbaycanı o vaxt kimlər idarə edirdi?! Parlamentin sədri kiçik elmi işçi idi, özü de uğursuz bir elmi işçi idi. Dövlət katibi - komsomołdan çıxmış karyerist, özü de sonrakı mərhələdə öz liderinə xəyanət etmiş, onun kürsüsünə, kreslosuna göz dikmiş, onun ölümüne hamidən çox sevinmiş və ondan sonrakı həyatını, sadəcə olaraq, xarici dairələrin idarəsi altında keçirən bir adam. Onlardan hansı idarəcilik gözləmək olardı? Onlardan hansı vətənpərvəlik gözləmək olardı? Hansı peşəkarlıq gözləmək olardı? Xarici işlər naziri. Heç bir dildə danışa bilməyən tessadüfi bir adam, fizika müəllimi. Hansı ki, ümumiyyətlə, başa düşmürdü xarici münasibətlər nədir, beynəlxalq norma, prinsiplər nədir? Sadəcə olaraq, turist kimi ora-bura gedirdi və ağızına gələni danışır. Müdafiə naziri, riyaziyyat müəllimi. Riyaziyyat müəllimi müdafiə naziri ola bilərmi? Məhz bu riyaziyyat müəllimi Şuşanı düşmənə tevhil verdi. Deyirdi ki, Şuşa əldən gedərsə, başına gülə vuracağam. Bu güne qədər orada-burada sülənir. Şuşanı biz qaytarmışq, biz. Siz satmışınız onu, xalq xainləri. Daxili işlər naziri. Quldurluq baş alıb gedirdi, jurnalçıları həbs olunurdu, döylüldü, canlı efridə maşınların yük yerinə atılırdı. Bu idı Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin rəhbərləri. Baş nazir elmi kommunizm üzrə kiçik elmi işçi idi. Baxın, bu təzadılara baxın. Olkə iqtisadiyyatını bazar iqtisadiyyatı prinsipləri əsasında qabağa aparmağa məsul olan adam elmi kommunizm üzrə kiçik elmi işçi idi. Hansı idarəcilik, hansı İslahatlar, hansı müdafiə qabiliyyəti təmin oluna bilərdi? Bizim dərdimiz və faciəmiz budur ki, tessadüfi adamlar hakimiyyətə gəldilər, hakimiyyəti qanunsuz yollarla qəsb etdilər və ölkəmizi uçuruma apardılar.

(Ardı 2-ci səhifədə)

“Biz döyüş meydanında da, informasiya məkanında da, siyasi müstəvidə də qələbə qazandıq”

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Əger Heydər Əliyev 1993-cü ilde xalqın tələbi ilə gəlməsəydi, Azərbaycan nəinki öz qalan torpaqlarını itirəcəkdi, ümumiyyətə, dövlətçilik əldən gedəcəkdi. Öz laxlamış hakimiyyətini saxlamaq üçün vətəndaş mühərribəsi başlamışdılar. Öz əsgərlərini əsir götürmüsdürlər. Gencəni bombalamışdılar. Bunu heç kim unutmasın! Bilmeyənlər bilsinlər və gənc nəsil bunu bilsin, kim bizi bu belaya saldı? Kim bu belanın səbəbkədir? Kim bir milyon insanın ağır vəziyyətə düşməsinin səbəbkədir? O vaxtkı Azərbaycan Xalq Cəbhəsi hakimiyyəti. Əslində, indi paralel aparsaq, onların obrazı elə bil kollektiv Paşinyandır - savadsız, biliksiz, iradesiz, qorxaq, fərari, idarəetmədə heç bir təcrübəsi olmayan, xarici dairələrin təsiri altında olan, onların eli ilə idarə olunan və öz ölkəsini məhv edən. Bax, kollektiv Paşinyandır onlar. Onları tanımayanlar, eger onlar haqqında hər hansı bir təsəvvür yaratmaq istəsələr, Paşinyana baxsınlar. Onun addımlarına baxsınlar və onun simasında o vaxtkı Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin və ölkə rəhbərliyinin simasını görəcəklər.

Kəlbəcer bizim qədim torpağımızdır. Qədim Azərbaycan torpağıdır. Kəlbəcer ərazi baxımından bizim en böyük rayonlarımızdan biridir. Kəlbəcerin tarixi abidələri bizim böyük sərvətimizdir. Həm məscidlər, həm kilsələr bizim tarixi sərvətimizdir. Azərbaycan xalqı onu yaxşı bili və bütün dünya bilməlidir ki, Kəlbəcərdə mövcud olan kilsələr qədim Qafqaz Albaniyası dövlətinə məxsusdur. Bunu təsdiqləyen bir çox tarixi sənədlər var. Bu, heç kəsə sirr deyil. Sadəcə olaraq, erməni "tarixçiləri" və saxtakarlar qədim alban kilsələrini saxtakarlıqla erməniləşdiriblər, öz yazılarını oraya əlavə ediblər və bu kilsələri özünüküleşdiriblər. Tarixə baxmaq kifayətdir, hər kəs görsün ki, 1830-cu illərdə çar Rusiyaşası alban kilsəsinin leğv etdi, alban kilsəsinin bütün mülkiyyətini erməni Qriqoryan kilsəsinə verdi və erməni keşşələri, onların havadarları bu kilsəleri mənimsəməye başladılar. Qafqaz Albaniyasının tarixini silmek, unutdurmaq onların başlıca vəzifəsi idi. Amma biz imkan vermədi. Azərbaycanda bu məsələ ilə bağlı kifayət qədər böyük elmi baza var, əsərlər var. Bu əsərlər nəinki elm ictimaiyyətinə, bütövlükdə dünya ictimaiyyətinə çatdırılın ve çatdırılmalıdır. Qafqaz Albaniyası böyük dövlət olub. Onun paytaxtı Qəbələ şəhəri olub. Qafqaz Albaniyasına aid olan tarixi abidələr, kilsələr bizim tarixi-mədəni sərvətimizdir. Biz bu kilsələri qoruyuruq. Mən bu kilsələrdə dəfələrlə olmuşam, Şəki şəhərində, Qəbələ rayonunda, Udi kilsəsində. Bildiyiniz kimi, mühərribə dövründə Heydər Əliyev Fonduun təşəbbüsü ilə Nic qəsəbəsində qədim Udi Qafqaz Albaniyası kilsəsinin təmir işləri yekunlaşdı və bu kilsənin açılışı oldu. Biz bu kilsələri mədəni sərvətimiz kimi qoruyuruq. Ona görə, heç kim narahat olmasın. Bu kilsələr bundan sonra da dövlət tərəfindən qorunacaq. Azərbaycanın multikulturalizmə, dinlərarası münasibətlə bağlı apardığı siyaset bütün dünya tərəfindən, dünya liderləri tərəfindən təqdirlər qarşıla-

nır. Narahatlıq ifadə etmək istəyən bəzi Qərb dairələri bizim dağılmış məscidlərə baxsınlar, Ağdam, Şuşa, Zəngilan, Cəbrayı, Füzuli məscidlərini və digər məscidlərə. O məscidlər ya dağıdılib, ya da ki, təhqir edilib, donuzlar saxlanılıb. Niye bu, narahatlıq doğurmurdur? Otuz il bu barədə niye heç kim məsələ qaldırmır, bizden başqa? Mən bu məsələni dəfələrlə beynəlxalq tribunalardan, beynəlxalq kürsüldən, xarici hemkarlarla temaslar esnasında qaldırmışdım. Nə üçün buna heç kim narahatlıq ifadə etmirdi? Nə üçün bu məsələ ilə bağlı heç kim beynəlxalq heyət göndərmək istəmirdi? Bu suallara cavab istəyir Azərbaycan xalqı. Biz bu cavabı biliyik. Ona görə bir daha demək istəyirəm, bizim işimizə qarışmaq istəyən, yaxud da ki, nədəsə ittihəm etmək istəyən getsin, ilk növbədə, güzgüyə baxsın.

Kəlbəcer rayonu füsunkar təbiət, zəngin mədəni irsə malikdir. Bizim bir neçə böyük çayımızın mənbəyi Kəlbəcer rayonundadır. Onların arasında ən böyüyü Tərtər çayıdır, uzunluğu 200 kilometrdir. Bazarçay, Xaççıçay. Onların uzunluğu təqribən 200 kilometr yaxındır. Bu çaylar böyük ərazini qidalandırıb. Ancaq mənfi düşmən bizi bu imkanlardan məhrum etdi. Çünkü Tərtər çayı 1970-ci illərdə ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə inşa edilmiş Sərsəng su anbarına axıdılır. Sərsəng su anbarı o vaxt o məqsədə tikilmişdi ki, Qarabağın Aran zonasında yerleşən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmağa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmağa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən 6-7 rayonda suvarma işləri təmin edilsin. O vaxt Sərsəng su anbarı inşa ediləndən sonra heç vaxt suvarılma yan 100 min hektar ərazi artıq suvarılmaşa başlamışdır. Ağdam, Goranboy, Yevlax, Bərdə, Tərtər və digər rayonlar oradan qaynaqlanırdı. Mənfi düşmən suyu məsələni təqribən

Bu ilin payızının ilk ayının son günleri Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin istəyini gerçəkləşdirdi. Ordunun şəxsi heyətinin amali nə idi? - döyük əmri, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək üçün döyük mərasi, qələbə qazanmaq, hərbçi kimi missiyasını böyük məsuliyyatla yerinə yetirmək.

Ölkəmiz tarixən öz sülhsevərliyi və humanistliyi ilə dünya ölkələrinə nümunə olub. Uzun illərdir hər bir azərbaycanının ürəyini sizlədan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ikili münasibətlərə, beynəlxalq təşkilatların riyakarlığına, Ermənistanın işgalçılıq niyyətinə görə hell olunmurdu. Azərbaycanın bəşeri niyyətlərinə, sülh tərəfdarı olmasına baxmayaraq, Ermənistan işgalçılıq mövqeyini dəyişmirdi, Azərbaycan sülh istədikcə Ermənistan azıginlaşdırıldı.

Sentyabrın 27-də əks-hücum əməliyyatı kimi başlayan Vətən müharibəsi Azərbaycan Ordusunun qadırılıyinin, əsgər və zabitlerinin döyük və mənəvi-psixoloji hazırlığının, Vətən sevgisinin döyüyü oldu. Bu döyüslər beynəlxalq təşkilatlara bir həqiqəti də xatırlatdı: gec edər, gúc edər, yəni, sizin həll etmək istədiyiniz, həll edə biləndiyiniz münaqişəni biz hell etdik.

Bu ilin payızı otuz ilin payızının ən gözəli oldu. Torpaqlarımızın işğalı mənimlə yaşiddı; yaşadım olan işğalı sonlandıran döyüşlərin iştirakçıları ilə görüşəndə, iki-üç ay əvvəl döyük növbətçiliyi aparan əsgərlərlə Vətəndən, torpaqdan, Ali Baş Komandanın verəcəyi döyük əmrindən danışındıq. Bunları döyüşlər, qazanılan qələbələrlə tamamladı. Bu ilin payızı ona görə gözəl payızdı...

Döyük bölgəsinə, döyüşçülərimizin dayaq məntəqəsinə bu düşüncələrle çatmışdım. Döyüşlərin ilk günlərində yaşananın gərginliklər də, bu gərginliklərə görə ictimaiyyətin narahatlığı da, qazanılan qələbələr görə

Vətən müharibəsi: düşüncələr

“Bu, bizim hamimizin qələbəsidir...”

de deyirəm. Arzu edilən ovqat yaranır. Yollar boyunca Vətən müharibəsinə xas olan coşqu Görürəm. Bu coşqu döyüşənlərə inamın coşqusu, qazanılan qələbələrin sevincinin coşqusu, düşündürdüm. Gözəl düşüncə məni döyüşənlərin əhatəsine çəkirdi...

Döyüşçüler deyirdilər ki, qələbe üçün döyüşürük, Vətən üçün döyüşürük, Azərbaycanımız üçün döyüşürük. Döyüşçüler deyirdilər ki, bu döyüşləri haqq döyüşümüz bilib döyüşürük, zəfər döyüşləri kimi tarixlərə köçürmək üçün döyüşürük.

Ali Baş Komandanın əmri ilə əsgərlərimiz böyük ruh yüksəkliyi ilə döyüsdülər. Hərbi əməliyyatı, Ali Baş Komandanın döyük əmrini böyük məsuliyyətlə davam etdirildi. Ölkəmizin qüdrət nümunəsi, xalqın inam yeri, ərazi bütövlüyüümüzün əsas təmə

gərginliklərin yumşalması, azalması da inamımı kükredirdi. Mənə elə gəldi ki, bu kükreməni təkcə özüm hiss etmirəm, Azərbaycan əsgərinə inanan, güvənən ictimaiyyətin də Vətən müharibəsindən sonra yaşanılacaq illərə sevgisi olanların hamısı hiss edir.

Kalqın Vətən müharibəsində iştirakı mənə də xoş ovqatlar yaşadıb. Eşitdiklərimin eynini gördükcə son döyükün uzaqda olmadığını hiss etmişdim. Buları söhbət etdiyim döyüşçülərə

natçısı olan müzəffər ordumuz tarixi ədaləti bərpa etmək üçün düşmənə qarşı qətiyyətə döyüdü.

Torpaqlarımız işğaldan azad olunduqca xalqımız sevinir, şanlı ordumuzla qürur duyduru. Bu qürur dövlətciliyimizlə qoşa yaşıdalacaq. Ülu öndər Heydər Əliyevin nizami ordu kimi formalasdırıldığı ordumuz inkişaf etdi, möhkəmləndi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ordu quruculuğunu daha da süretləndirdi. Son illər ordu quruculuğunda

lən torpaqlarımızda dalğalanı".

"Qazanılan qələbələr təsdiqlədi ki, Azərbaycan əsgəri güclüdür, Ali Baş Komandanımızın əmrini yerine yetirdi", - əsgər Rəşad Mehdiyev də söhbət qoşuldu: "Ordumuzun qazandığı qələbəni şərtləndirən amillərdən biri, şübhəsiz ki, Azərbaycan xalqınının vətənpərvərlik hissindən yaranan gücdür. Ən müasir, ən güclü silahlara malik olan ordunun şəxsi heyəti vətənpərvər deyilsə, o qüdretli ola bilməz. Vətən müharibəsi ordumuzun gücünü nəinki düşmənə, həm də bütün dünyaya göstərdi. Xalqımızın taleyinə xain düşmənə qonşuluq düşüb. Döyüşlərdə qüdretli ordumuza qarşı müqavimət göstərə bilməyən düşmən mülki insanları hədəfə alırdı. Lakin onlar bir şeyi başa düşmürdülər ki, Azərbaycan xalqını belə şeylər qorxuda bilməz, əksinə, gücləndirir, gücləndirid..." ...

Əsgər Azər Şəfiyev maraqlı bir məqama toxundu: "Döyüşlərdə biz erməni əsgərlərinin qəçidiğini dəfələrle gördük. Biliyrik ki, düşmən tarixən qorxaq olub. Öz hesabına heç nə əldə etməyi bacarmayıb. Həvadalarına bel bağlayıb. Düşmən xeyli itkilər verərək geri çəkilirdi. Bu, onun möglubiyyətinin başlanğıcıydı. Bəzən döyük texnikalarını da atıb gedirdilər. Azərbaycan əsgəri öz tarixi ərazilərini işğaldan azad etdi. Bu isteyin qarşısını heç nə kəsə bilməzdi".

Fikrət Hüseynov əsgər yoldaşının fikirlərini Vətən müharibəsinin qələbə ilə başa çatacağının dönməz zəmanəti kimi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xalqa müraciətində dediyi bir kəlamlı təmamladı: "Dünyada heç bir qüvvə bizi haqq yolundan döndərə bilmez. Dünyada heç bir ölkə bizim iradəmizə təsir edə bilməz. Biz haqq üzərinə düşündürdük. Büttün dünya azərbaycanlıları, Azərbaycanı sevənlər haqq mübarizəsində ordumuzun yanındıdı. Azərbaycan əsgərinin döyük ruhu qarşısında düşmən hərbi qulluqçuları ciddi müqavimət göstərə bilmədilər. Döyüşlərdə düşmən minaatanlarından da istifadə etdi. Məmələr bəzən ya-xınlığımıza düssə də, torpağı titrəirdi, bizim döyük əzmimizi, qələbə ruhumuzu yox. Düşmən hərbi qulluqçuları məcburi müdafiə olunurdu. Tam məglub olacağının gələcək təqibini bildirdi. Son döyüşdən üç gün əvvəl düşmən bizim əlimizlə xeyli texnika, silah-sursat, canlı qüvvə itkisine məruz qaldı..."

Əsgər Fikrət Hüseynov da döyüşlərdən dənisi: "Sentyabrın 27-də düşmən təxribat niyyətinin qarşısında qətiyyətə alındı. Yuxarı komandanlığının tapşırığı ilə bizim bölmə də əks-hücum keçdi. Gərgin döyüşlərdən sonra düşmən müdafia səddini yardım, döyük-döyükə irollelik, düşmənin çoxlu canlı qüvvəsini və texnikasını məhv etdi. Sevinirəm və qururlanıram ki, bayraqımız işğaldan azad edi-

Vətən müharibəsi uğurla, qələbələrlə başa çatdı. Döyüşdən-döyüşə qəlebəyə daha da yaxınlaşırıq. Döyüşlərde düşmənin atıb getdiyi silah-sursat, texnika, hətta yaralı yoldaşları və meyitləri düşmənən iç üzünü açırdı, mənəviyyatsızlığını, qorxaklığını bir dəha təsdiqleyirdi. Vətən müharibəsi xeyirin şəhərində tam qəlebəsi oldu".

Əsgər Mehman Sadıqzadənin baxışlarını büyürən nifrətin hiss etmək çətin deyildi. Bu nifrətin ünvanı Meşəli, Bağanış-Ayrım, Xocalı facielerini törendənlərin olduğunu bilirdim. "Əsgər yoldaşlarımız var ki, ataları usaq yaşlarından mühərabə görüb. Onların xatirələri ilə yaşa dolanlar bu gün hərbi xidmətdədi, indi döyüşlərdədi. Hərbi and içənde də, döyük növbətçiliyi aparanda da Ali Baş Komandanın döyük əmrini bizi də arzulamışq. Bəzən komandirizdən soruşurduq ki, torpaqlarımız işğaldan azad edəcək döyüşlər nə vaxt olacaq? Komandirimiz təmkinlə deyirdi ki, vaxtı çatanda. Vaxtı indi imiş, eks-hücum əməliyyatı kimi başlayan döyüşlər Vətən müharibəsi kimi davam etdi. Ordumuz qələbələr qazana-qazana işğalı sonlandı. Torpaqlarımız işğaldan azad etməyimiz dünyanın yadında əbdilik qalacaq. Çünkü qəlebəmiz tarixi qəlebə oldu". Əsgərin fikirlərini mənəvi kamilliyyin təzahürü kimi dinlədik. Döyük bölgəsində döyüşçülərdən eşitdiklərim ruhumun işığı kimiydi...

...Döyüşlər başa çatdı. Azərbaycan Ordusu qəlebə qazandı.

Döyüşçülərlə kəlmələşəndə də məhz bu günün tez olacağına inamlı danışındı; kamillilik müqəddəs döyüşlərin iştirakçılarını hamının əzizini etmişdi. "Ali Baş Komandanın müsahibələrində dedikləri Azərbaycan əsgərini dəha da kamilləşdirmiş-

gəlirik. Biz zəfər çalırıq və biz öz torpaqlarımızı geri alacaqıq, ərazi bütövlüyüümüzü bərpa edəcəyik".

"Aprel döyüşlərdən sonra Cəcən Mərcanlıda soydaşlarımız üçün yaşayış kompleksi salındı. İndi o məkanların həqiqi sahibləri orada yaşayırlar. Yaxın vaxtlarda qayğı ilə əhatələnəcək eyni tələni işğaldan azad edilmiş bütün kəndlərimizin sakinləri de yaşayacaqlar. Döyüşlərimiz xalqımızı həmin günde çatdırıdı. Fərqli edirəm ki, tarixi ədaləti bərpa edən bu döyüşlərdə mən də iştirak etmişəm", - əsgərlərin sözleri bize könül xoşluğu verdi.

Əsgər Elvin Musayev dedi: "Ordumuz döyük-döyükə Şuşaya çatdı. Dünyanı heyətləndirən səviyyədə qəlebə qazandı. Ali Baş Komandanımızın xalqa hər müraciəti bizim döyük əzmimizi, qələbə ruhumuzu da-ha da yüksəltti. Döyüşləri qəlebə ilə tamamladıq. Bizi hərbi xidmətə yola salanların yanına qalib döyükü kimi qayıdacağıq.

di", - düşündürdüm. Bu kamillilik döyüşlərdə qətiyyətə, mərqliyə, qəhrəmanlıqla döyüşmək idi. Xalq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin noyabrın 10-da müraciətini Vətən müharibəsinin başa çatması kimi dinlədi, həm də bir dəha əmin oldu ki, bu müqəddəs döyüşlərin iştirakçıları heç zaman unudulmayacağı. Qazılər də, şəhidlər də: "...Biz bu qəlebəyə görə onlara borcluyuq. Onlar torpaqlarımızı işğalçılardan qarış-qarış azad edib, onlar bizim bayrağımızı işğal edilmiş və işğaldan azad edilmiş torpaqlarda qaldırıb, bayrağımızı orada dalğalandırıb. Bu, bizim hamimizin qəlebəsidir, bütün Azərbaycan xalqının qəlebədir, Azərbaycan xalqı bir dəha göstərdi ki, nə qədər vətənpərvər xalqdır, nə qədər dəmir iradəyə malik olan xalqdır".

**Baş leytenant
Fuad CƏFƏROV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Böyük Zəfər qazandın, ay Vətən, gözün aydın!..

44 günlük döyüslər başa çatdı. Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın sərkərdəliyi ilə qəhrəmanlıq tarixi yazdı. Yüksək döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlıqla malik olan ordumuz düşmənin müdafiə səddini az müddətdə, döyüslərin ilk günlərində darmadağın etdi. Xalq bunu Vətən müharibəsinin qələbə ilə başa çatacağının əsgəri zəmanəti bildi. Torpaqlarımız işğaldan azad edildi, ərazi bütövlüyüümüz bərpa olundu. Döyüşənlərin dedikləri Vətən müharibəsinə münasibətdi, müharibə təssüratlarıdı...

"Azərbaycan Ordusu"

Zabit Niyaməddin Əhmədov:

- Vətən müharibəsi başlanğıcında əsgərlərimizin yüksək döyüş əzmi, qələbə ruhu bir zabit kimi mənim də ürəyimi dağa döndərdi. Döyüşə belə bir coşqu ilə başlamağın qələbələrə neticələnəcəyinə inandıq. Əsgərlərə dedim ki, sizə inanıram, inanıram ki, döyüş əmrini məsuliyyətə yerine yetirəcəksiniz. Bu inam həm də komandanlığın inamıdır. Deməli, Vətənin inamıdır. Əsgərlərimizin baxışlarında qələbə işi gördüm.

Döyüslər başladı.

Döyüslər təsdiqlədi ki, ümidiim gerçəkləşəcək. Düşmən inadkarlıqla müdafiə olunmağa çalışsa da, buna gücü çatmadı. Ordumuz onun müdafiəsini yaradı. Bu, qələbələrimizin başlanğıcı oldu. Neçə-neçə strateji yüksəklik, yaşayış məntəqəsi işğaldan azad edildi. Azərbaycan Ordusunun döyüslərde qazandığı qələbələr düşməni vahiməldirdi, qorxutdu. Bu qorxu düşmən ordusunun dağlımasının başlanğıcı oldu. Daşaq məntəqələri dağlıqlıq, mövqelərdən sıxışdırıldıqca erməni əsgərləri də, zabitləri də silah-sursatlarını, döyüş texnikalarını atıb qaçırdılar. Ermənistan humanitar ateşkəsə nail olmaq üçün havadarlarına yarvardı. Atəşkəs elan edilən gecə Gəncəyə raket atdı. Bu, əsgərlərimizin qələbə ruhunu daha da yüksəltdi.

Düşmən gördü ki, Azərbay-

di. Ancaq müharibənin yaralarının sağalmasına müddət lazım gelecek. Əsgərlərimiz ordu silalarından tərxis olunduqdan sonra işğaldan azad edilmiş kəndlərimizin, şəhərlərimizin yenidən qurulmasında iştirak edəcəklərini bildirirlər.

Biz qalib gəldik.

Biz Qarabağı Azərbaycana qaytardıq!

Əsgər Nurlan Salehov:

- Ermənistan işğalçı dövlətdir. Orta məktəbdə oxuyanda atamdan, müəllimlərimdən eşitmışdım ki, BMT Təhlükəsizlik Şurası torpaqlarımızın 20 faizi ni işğal etmiş Ermənistana qarşı dörd qətnamə qəbul edib. Ermənistan bu qətnamələri yerinə yetirməyib. Nə dönya dövlətləri, nə de beynəlxalq təşkilatlar buna ciddi münasibət bildirmədi. Beynəlxalq təşkilatların həll edə bilmediyi Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsini Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın sərkərdəliyi ilə 44 günə həll etdi. Həm də birdəfəlik həll etdi.

Vətən müharibəsinin əsgəri istiraklarının sırasında müdəddətən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları da var idi. Onlar həqiqi hərbi xidmətdən sonra yenidən bu günün döyüslərinin istirakçısı olmaq istəyiblər. Oldular. Mərdlikle döyüşdülər, Ali Baş Komandanın əmri ilə Vətən müharibəsini qəti qələbə ilə başa çatdırmaq üçün döyüşdülər. Şəhidliyin qəhrəmanlıq, qəhrəmanlığın qələbə olduğunu bilib döyüşdüler. Xidmet yoldaşım əsgər Vəli Vəliyev sentyabrın 28-də döyüşdən əvvəl dedi ki, nə gözlə səhər açılır. Onda qət etdi ki, xalqımızın ən gözəl səhərləri döyüslərlə açılacaq, yəni, o səhərləri xalqımıza Azərbaycan əsgəri yetirəcək.

Sentyabrın 27-si günü hər bir azərbaycanlı əminliklə "Azərbaycan Ordusu qalib gələcək, torpaqlarımız işğaldan azad ediləcək" deyirdi. Azərbaycan əsgərinin yüksək döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığına inanıb deyirdi.

Biz komandanlığın, deməli, Ali Baş Komandanın döyüş əmərini böyük məsuliyyətə, sevgilərlə yerinə yetirdik. Döyüslərin ilk günlərində düşmənin müdafiə zolağı tamamilə dağıdıldı. Bu, döyüşənlərin döyüş əzmini də, qələbə ruhunu da yüksəltdi. Strateji əhəmiyyətli yüksəkliklər ermənilərdən təmizləndikcə,

Biz qalib gəldik. Biz torpaqları işğaldan azad etdik. Gözlerimiz aydın!

Əsgər Saleh Zeynalli:

- Vətən müharibəsi qəlebəmizlə başa çatdı. Bu müharibə Azərbaycanda hamını əsgərləşdirmişdi. Döyüşənlər xalqın dəstəyini aydınlığıla hiss edirdi. Bir məhəllədə yaşayınanların yüzlərə kotlet bişirib cəbhəyə göndərdiyini də yaxşı xatırlayıram, bir ananın onlarla əlcək toxuyub göndərdiyini də. Azərbaycan əsgərinin bunlara ehtiyacı olmayıb, ancaq xalq ürəyindən keçəni edirdi, qəlebənamine edirdi. Hami özünü müharibə iştirakçısı bilirdi. Biz bu ruhla döyüsdük. Biz bu ruhla qələbə qazandıq.

Vətən müharibəsi Azərbaycan Ordusunun qüdrətini təsdiqlədi. Digər ərazilər də, Suşanın da işğaldan azad edilməsi biz döyüşçülerin döyüş əzmini, qələbə ruhunu daha da yüksəldirdi. Biz həm də Ali Baş Komandanın xalqa müraciətləndən ruhlanırdı. Xalq əmin idi ki, ordu sərkərdənin bütün əmərlərini uğurla yerinə yetirəcək.

Döyüsdük. Düşmən ordu dərmadağın edildi. Vətən müharibəsinin ilk günlərində nisbətən müqavimet göstərən düşmən sonralar bunu bacarmadı - mövqeləri, dayaq məntəqələri, döyüş texnikaları, canlı qüvvələri məhv edildi. Suşanın işğaldan azad edilməsi Vətən müharibəsində dönüş oldu. Düşmən atəşi dayandırımaq

mənistən ordusunda döyüşən erməni əsgərinə xitabən dediklərini xatırlayıram: Ordunuzda baş verənləri mən biliromsə, sən məndən də yaxşı bilirsən. Yaxşı bilirsən ki, dərmadağın etdiyimiz ordunuzda sizi adam yerinə qoymular. Hər gün təhəqir olunursan, fiziki əzablarla üzlərsən. Neçə-neçə əsgərinizin alçaldıldığını da görübən. Onda düşünübsənmi ki, sən də belə aqibətlə üzləşə bilərsən. Ondan sonra Azərbaycan əsgərinin gülləsiyle ölməsən, ömrün boyu gözükögəli yaşayarsan. Döyüşdən qaçanlarımıza qarış. Qaçmasan, öldürülcəsən. Qaçan erməni canını qurtardı. Qaçmayan öldürüldü. Qaçan möglüb ordunun əsgəri, zabit kimi qaçı, döyüşü davam etdirib ölenlər möglüb ordunun əsgəri, zabit kimi öldürdü.

təklifini qəbul etdi, üçtərəflı bəyanat imzalandı...

Biz qalib gəldik.

Biz Vətən müharibəsini qələbə ilə başa çatdırıq. Azərbaycanın torpaqları işğaldan azad edildi, ərazi bütövlüyü bərpa olundu. Biz Azərbaycan Ordusu kimi qüdrətli ordunun əsgəri olmağımızla qururlanıraq.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xalqa müraciətində dediyi bir fikrin qururu hamımızın ürəyini dağa döndər: "Bu gün böyük qurur hissi ilə deyə bilerik ki, Füzülə bizimdir, Cəbrayıl bizimdir, Zəngilan bizimdir, Qubadlı bizimdir, Ağdam bizimdir, Laçın bizimdir, Kəlbəcər bizimdir, Şuşa bizimdir, Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır! Eşq olsun, Azərbaycan xalqına! Yaşasın Azərbaycan!..

(Ardı 5-ci səhifədə)

can Ordusu dinc əhaliyə atılan mərmilerin, raketlərin qışasını döyüslərdə alır. Həm də artıqlaşması ilə. Əsgərlərimizdən biri gəncəlidir. Gəncəyə raket atıldıqını esidəndə özü xəber tutana kimi ailesi ilə bağlı hər hansı üzüntülü xəberin olmadığını deyəndə, onun səssiz sevincini heç zaman unutmayacam.

ğının nəticəsidir.

Mən herbçi peşəsini sevərək seçmişəm. Həmisi də herbçi olmağımı fəxr etmişəm. Vətən müharibəsinə əsgərlərimlə birlikdə coşqu ilə başladıq. Qələbə qazanıldı. Qalıblər sırasında biz də varıq. Qələbədən sonra herbçi olmağımı daha böyük seviyyədə qururlanıram.

Vətən müharibəsi başa çat-

Böyük Zəfər qazandın, ay Vətən, gözün aydın!...

(Əvvəli 4-cü səhifədə)

Əsgər Emil Əsgərov:

- 2016-ci ilin Aprel döyüşlərində yeniyetməydim. Bu ilin iyulunda hərbi xidmətə çağırılmamışdım. 2016-ci ilde də, bu il də yaşının azlığına görə döyüşlərdə iştirak edə bilmədiyim təessüsflənmişdim. Döyüşlərdən sonra döyüşlərə həsəd aparmışdım. Hərdən mənə elə gəlirdi ki, döyüşlərdə mən də iştirak etmişəm, döyüşlərin qəhrəmanlarıyla yanaşı mövqelərdə mən də atışmışım, düşməni sixşdırınların, qaćmağa vadə edənlərin sırasında mən də olmuşam.

Hərbi xidmətimi başa çatdırıdım, ordu sıralarından tərxis olundum. Ancaq ürəyim məni əsgər yoldaşlarının yanına çəkirdi, ürəyim yenə ordu ilə, səngərlərdə döyüş növbətçiliyi aparan əsgərlərlə döyüñürdü. Yenidən hərbi xidmətə qayitmaq, qəlebə döyüşündə iştirak etmək istəyirdim. Düşüncələrimə çökən bu istək həm də ömrümə hopmuşdu. Bu istək mənim ömrümün axarını dəyişdi. Aradan illər keçəndən sonra, yenidən ordu sıralarına qayitdım. İndi müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusuyam, baş əsgərem.

Sentyabrın 27-də başlayan

İndi əsgərem. Bu ilin sentyabrın 27-nə kimi mən də döyüş növbətçiliyi aparmışam. Əsgər yoldaşlarım kimi mən də Ali Baş Komandanın döyüş əmərini gözləyirdim. Sentyabrın 27-də xidmət etdiyim hərbi hissə də əks-hükum əməliyyatına cəlb edildi. Qısa müddətdə düşmənin hücumunun qarşısı alındı. Ali Baş Komandanın əmriyle ordu hissələrimiz əks-hükuma keçdi. Bu, Vətən mühərabəsi idi.

Düşmən elə bilirdi ki, keçiləməz müdafiə səddi yaradıb. Belə deyildi. Azərbaycan Ordusu döyüşün ilk günlərində düşmənin müdafiə səddini yaradı, dayaq məntəqələrini, mövqelərini darmadağın etdi, döyüşlərdə düşmən onlarla döyüş texnikasını, artilleriya qurğusunu, canlı qüvvəsini itirdi.

Mühərabədə qazanılan qəlebə həmisi döyüşlərin qəlebə ruhunu yüksəldib. Döyüşənlər daha coşqunluqla döyüşürdülər. Bilişilər ki, qazanılan hər mövqə qəlebəsi ümumi son qəlebə üçündü. Strateji əhəmiyyətli yüksəkliliklər, kəndlər, qəsəbələr, şəhərlər azad edildikcə özümüzü Şuşaya, Cıdır düzənə aparan yolda hiss edirdik. Şuşanın işğaldan azad edilməsi ordumuzun böyük qəlebəsi oldu...

Vətən mühərabəsi qəlebəmizle başa çatdı. Ordumuz torpaqlarımızı işğaldan azad etdi, ərazi bütövüyümüz bərpa olundu. Qürurlanıram ki, Vətən mühərabəsində mən də iştirak etmişəm...

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Toğrul Əhmədov:

- Hərbi xidmətdə olanda biz də torpaqlarımızı işğaldan qurtaracaq döyüşlərin olmasına arzulayırdıq. İsteyirdik ki, Ali Baş Komandan döyüş əmri versin. İsteyirdik ki, ordu sıralarından qalib əsgər kimi tərxis olunaq.

şa macəl tapmamış yeni məğlubiyyətlərin acısını yaşıyırıdı.

Qazanılan qəlebələr, bu qəlebələrin ictimaiyyətdə yaratdığı yüksək coşqu əsgərlərin də, zabitlərin də yüksək döyüş əzmini, qəlebə ruhunu daha da yüksəldirdi. Bu ruh Ali Baş Komandanın Vətən mühərabəsi kimi davam edən döyüşləri qəlebə ilə başa çatdırmaq istəyi idi. Bu istək hər birimizin təkcə hərbçi borcumuz deyildi, həm də vətəndaşlıq borcu idi. Döyüş-

lərdə yüngül yaralanınanlar da olordu. Onlar qısamüddətli müalicəyə də getməkdən imtiyana edirdi, "Son nəfəsiməcən döyüşəcəm, qəlebəyəcən döyüşəcəm", - deyirdilər. Bu ruh əsl qəlebə ruhu idи və hər döyüşü hər döyüşə bu ruhla gedirdi...

Düşmən məglub oldu.

Vətən mühərabəsi qəlebəmizlə başa çatdı, torpaqlarımız işğaldan azad edildi. Üçtərəfli bəyanatın şərtlərinə əsasən ermənilər Kəlbəcərdən, Ağdamdan, Laçından çıxmışdılar. Kəlbəcərdən çıxma müddəti daha on gün uzadıldı. Bu humanist güzəst müqabilində ermənilər nə edir? - evləri, meşəleri yandırırlar. Eyni hərəkət Ağdamda da müşahidə olunur. Yəni, dünya ermənilərin vəndallığını, təkcə azərbaycanlıları, türklərə, islam dininə deyil, bəşiriyyətə də düşmən kəsildiyini görür. Mən qürurlanıram ki, belə bir millətin işgalçılıq niyyətini sonlandırınanların sırasında olmuşam. Illər keçəcək, 2020-ci ilin sentyabrın sonlarından başlayan 44 günlük döyüşlər zaman-zaman xatırlanacaq. Dostlar qırurla xatırlayacaq, düşmənlər, düşmənin "dəyirmanına su tökenələri" təessüsflə, ürek ağrılarıyla xatırlayacaq.

Mən hərbçiyəm, hərbçi kimi də Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətini bu qəlebə münasibətə təbrük edirəm. Mühərabəsiz illərdə işğaldan azad edilmiş ərazilərimiz yenidən qurulacaq.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Elşən Cəfəri:

- Vətən mühərabəsi qəlebəmizlə başa çatdı. Erməni işğalına son qoyuldu. Torpaqlarımız işğaldan azad edildi. İctimaiyyət Vətən mühərabəsinin son gününü böyük coşqu ilə qarşılıdı. Bu coşqu düşmənə məğlubiyyət acısı ilə bərabər bir həqiqəti də yaşatdı: azərbaycanlılar döyüşməyi də bacarırlar, qəlebələrə

riləndə bizim hərbi hissə də döyüşə cəlb edildi. Döyüşlərin Vətən mühərabəsi kimi davam etdiriləcəyini biləndə, o vaxtlar komandirimizin dediklərinə xatırladıq: Döyüş əmri veriləcək, döyüşəcək, qəlebələr qaza-naçağıq.

Döyüsdük. 28 il müdafiəsinə möhkəmləndirən, onu keçilməz sədd adlandıran düşmən Azərbaycan Ordusunun hücumunun qarşısında dayana bilmedi. Düşmənin müdafiə səddi dağıldı. Komandirimiz dedi ki, bu, düşmənin döyüş əzminə güclü təsir göstərib. Düşmənin müdafiə döyüşlərində çəkine-çəkine döyüşməsi, dayaq məntəqələrinin dağılıması, mövqelərindən geri çəkilməye məcbur olması Vətən mühərabəsində kimin güclü, kimin zəif olduğunu təsdiqləyirdi. Strateji əhəmiyyətli yüksəkliliklərdən sixşdırıldıqca, kəndlər, sonra şəhərlər azad edildikcə, düşmən hiss edirdi ki, məglub olacaq. Əslində, hiss edirdi ki, məglub olub. Bu məğlubiyyətin acığını Mingeçevirə, Gəncəyə, Tərtərə, Bərdəyə raketlər atmaqla çıxmış isteyirdi. Ele bilirdi ki, dinc əhalinin raket zərbələrinə tuş gəlməsi Azərbaycan Ordusunun döyüş əzminini azaldar, düşmən nisbətən özünə gəlməyə macal tapar. Ancaq əsgərlərimiz, zabitlərimiz onun murazını gözündə qoydu, daha əzimlə döyüdü, yüzlərə kəndi, qəsəbeni, şəhəri, sonra Şuşanı işğaldan azad etdilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xalqa müraciətində dedikləri əsgər ve zabitlərin də, xalqın da qəlebə sevincini ifadə edir: "Bu gün böyük qürur hiss ilə deyə bilərik ki, Füzuli bizimdir, Cəbrayıl bizimdir, Zəngülən bizimdir, Qubadlı bizimdir, Ağdam bizimdir, Laçın bizimdir, Kəlbəcər bizimdir, Şuşa bizimdir, Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır! Eşq olsun, Azərbaycan xalqına! Yaşasın Azərbaycan!". Şuşanın işğaldan azad edilməsi də, bu qəlebəye görə ölkə başçısının dedikləri də Vətən mühərabəsində düşmənin en ağır məğlubiyyəti oldu.

Vətən mühərabəsi Ali Baş Komandanın sərkərdəlik qüdrətinin, Azərbaycan Ordusunun gücünün, xalqla ordunun birliliyinin, bu baxımdan "güt birlikdədir!" şüarının gerçəkliliyini təsdiqlədi.

Mən Vətən mühərabəsinin iştirakçısı olmağımla fəxr edirəm...

Əsgər Mətin Ələkbəri:

- Tanıdigım qaćqınların yurd həsrətini mən də duyurdum. Vətən həsrətinin nə olduğunu

bəlkə o vaxtlar dərk etmişəm. Mənimlə yaşış olanlar atalarının xatirələrindən söz açanda onlar kimi mən də qəherənlərdim. Yəni, qaćqın və köçkünlərin nisgili mənə də yad deyildi. Səmimiyyətə inanın, həmin məqamlarda hamımız daha tez böymək, hərbi xidmətə getmək, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək üçün döyüşmək isteyirdik. Mən də həmyaşıdlarım kimi bu niyyətlə yaşamışam, hərbi xidmətə gedəcəyim günü gőzəlməş...

Hərbi xidmətə çağırıldım...
Sentyabrın 27-də ermənis-

tan hücum etdi. Düşmən belə bir təxbəti iyulda da törətmək istemişdi. Onda da ciddi döyüşlər olmuşdu, ağır itki verən düşmən geri çəkilməsi. Ordumuzun hissələri bu dəfə də mərdliklə döyüdü, hücumun qarşısını aldı. Ali Baş Komandanın əmriyle əks-hükum başlıdı. Komandirimiz bize dedi ki, əks-hükum Vətən mühərabəsinin başlanğııcıdı.

Biz də cəsarətlə döyüşürdük. Verilən əmrləri böyük məsuliyyətlə yerinə yetirirdik. Komandirlərimiz məlumat kimi bildirdi ki, artilleriyaçılarımızın son dərəcə dəqiq atışları düşmənin dayaq məntəqələrini, mövqelərini darmadağın edib, yüzlərə döyüş texnikası, artilleriya qurğuları, minlərlə canlı qüvvə itirən düşmən ordumuzun hücumlarının qarşısında dayana bilmedi. Bundan sonra düşmən mövqelərdən geri çəkilməyə məcbur oldu. Bu, bütün döyüşçüler kimi, bizim də döyüş əzmimizi, qəlebə ruhumuzu yüksəldirdi...

Qəlebə qazandıq. Qazandığımız qəlebədən illərlə danışacaq...

Erməni vəhşiliyinin qurbanı olan şəhid zabitimiz son mənzilə yola salınıb

Erməni vəhşiliyinin növbəti qurbanı olan qəhrəman zabiti-
miz - Suqovuşan qəsəbəsində minaya düşərək şəhidlik zirvə-

sinə ucalan polkovnik Babək Səmidli noyabrin 24-də Göyçay şəhərində son mənzilə yola salınıb.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəber verir ki, Şəhidlər xiyabanda izdihamlı keçən dəfn mərasimində şəhid polkovnikin yaxınları, rayon rəhbərləri, hərbçilər, ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər.

Mərasimdə Müdafiye Nazirliyinin nümayəndələri, şəhidin döyüş yoldaşları Babək Səmirdilinin Vətən qarşısındaki xidmetlərindən, torpaqlarımızın erməni işğalçılarından azad edilməsi uğrunda şücaetindən, zabit bacarığından, döyüş yoldan danışıblar. Çıxışlardan

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyindən təşəbbüs etmək və onun qəhrəmanlığını təsdiq etmək məqsədi ilə 2023-cü ilin 15 İyun tarixində keçirilən əməkdaşlıq mərasimindən sonra, əməkdaşlıq mərasimi keçirildi.

Sonda general-major Hikmet Həsənov şəhidin cənazəsinin üzərinə örtülen üzrəngli bayraqımızı əbədi saxlaması üçün onun oğluna təqdim edib.

Ermənistanın təcavüzü nəticəsində cəbhə xəttindən kənarda yerləşən yaşayış məntəqələrində həlak olmuş şəxslər şəhid hesab olunur

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1994-cü il 15 yanvar tarixli 10 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlərin tətbiqi qaydaları"nin 1.2.4-cü yarimbəndinə əsasən, yalnız Ermənistandan sərhəd rayonlarında və Qarabağda erməni təcavüzü nəticəsində həlak olmuş və itkin düşmüş mülki vətəndaşlar şəhid hesab edilir.

Nazırın Kabinetinin Mətbuat Xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, 2020-ci il sentyabrın 27-dən etibarən Ermənistan silahlı qüvvələri cəbhəboyu zonada yerləşən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini və yaşayış məntəqələrini müxtəlif silahlardan atəşə tutması ile yanaşı, təmas xəttindən aralıda yerləşən Naftalan və Gence şəhərlərində dinc əhaliyə qarşı hərbi təxribat törətmüş və Qarabağdan kənarda yerləşən bu yaşayış məntəqələrində onlarla mülki vətəndaş həlak olmuş, yüzlərlə vətəndaş isə yaralanmışdır.

Respublikada yaranmış mövcud vəziyyətlə əlaqədər sözügedən ərazilərdə həlak olmuş mülki vətəndaşların şəhid hesab edilməsi məqsədilə müvafiq qanunvericiliyə dəyişiklik edilməsi zəruriyyəti yaranmışdır.

Qərarda Ermenistanla sərhəd rayonlarında və Qarabağda erməni təcavüzü nəticəsində həlak olmuş və itkin düşmüş mülki vətəndaşlar, habelə ölkənin digər ərazilərində erməni hərbi təxribatı (hükumu, zərbəsi) nəticəsində həlak olmuş və itkin düşmüş mülki vətəndaşların şəhid hesab edilməsi eks olunub.

Azərbaycan Ordusunun
Kəlbəcərə daxil olması Türkiyə
mediasının baş xəbəridir

Azərbaycan Respublikası, Rusiya Federasiyası Prezidentləri və Ermənistan Respublikası baş nazirinin imzaladığı üçtərəfli Bəyanata əsasən, Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin noyabrın 25-də Kəlbəcər rayonuna daxil olması barədə məlumat Türkiyə kütləvi informasiya vasitələri (KİV) tərəfindən dünyada baş verən ən mühüm hadisə kimi təqdim olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, televiziya kanalları və xəbər agentlikləri, o cümlədən qəzetlərin elektron versiyaları Azərbaycanın işgalçi Ermənistən üzərində tarixi hərbi zəfərinin növbəti qələbəsi ilə bağlı anımda məlumat yaymağa başlayıblar.

İşte bu bağır anımda məlumat yayımığa başlayıblar.
Ermənilərin bölgəni tərk etmək üçün verilən vaxtdan əlavə möhəlet istəyərək güzəşt edilən on gün ərzində Kəlbəcərdə yaşayış binalarına, tarixi yerlərə və təbiətə qarşı töredilən amansız rəftar barədə sütjetlə yayan telekanallar bas verenləri vandalizm aktı kimi dəyərləndirir.

Şuşa zəfərindən sonra şəhid olan üçqat dünya çempionu - Kərəm Veyisov

Xaçmazlı kikkoksçu, üçqat dünya çempionu Kərəm Veyisov Vətən müharibəsində Füzulidən Şuşayadək döyüş yolu keçərək qəhrəmancasına şəhid olub. AZƏRTAC-in bölgə müxbiri xəbər verir ki, Kərəm Veyisov 1998-ci ildə Xaçmaz şəhərində doğulub. Hərbi xidmətini başa vuran Kərəm iyul döyüslərindən sonra ordu sıralarına könüllü yazılıb. Vətən müharibəsinin ilk günlərindən cəbhəyə yollanan qəhrəman çavuş manqa komandiri kimi döyüslərə atılıb. Füzuli uğrunda gedən ağır döyüsdə yaralansa da, bir həftə sonra yenidən silaha sarılıraq cəbhənin ən gərgin istiqamətlərində düşmənə qan uddurub. O, Cəbrayıl, Füzuli, Zəngilan, Qubadlınin işğaldan azad olunmasında fəal iştirak edib.

Şehidin anası Nərgiz Veyisova hər dəfə rayonlarımızdakı düşmən tapdağından azad olunduqca Kərəmin eve zəng edib sevincini onlarla və qarşıdaşı ilə bölüşdüyünü bildirib. "Cəbhəyə könüllü yazıldı. Oktjabrın 1-də hərbi komissarlıqdan yola saldıq. Hər dəfə zəng edəndə uğurlu döyüşlərindən danışındı. Zəngilanın, Qubadlının alınmasından böyük ruh yüksəkliliyi ile söhbət açırdı. Bir ana kimi oğlumla fəxr edirəm. Bayrağını, Vətənini sevən bir övlad idi. Qəhrəmancasına döyüşərək həlak oldu", - deyər, şəhidin anası söyləvib.

Nərgiz Veyisova Kərəminin sonuncu dəfə Şuşa uğrunda döyüşdən əvvəl evə zəng edərək həllədici savaşa atılacaqlarını bildirdiyini qeyd edib. Hər bci yoldaşlarının söylədiyinə görə, Kərəm Şuşanın alınma-

sında büyük şücaet gösterib
ve müqaddes şəhərimizdə üç-
rəngli bayraqımızın dalgalan-
masına şahidlik edib. Mühari-
bənin başa çatmasına saatla-
qalarkən K.Veyisov Şuşa şə-
hərində düşmən mərmisinin
yaxınlığında partlaması nəticə-
sində şahidlik zirvəsinə ucalıb.

Şehidin atası Settar Veyissov bildirib ki, hərbçi yoldaşları Kərəmin döyüş yolundan danışarken onun bütün savaşlarda en önde getdiyini söylədi.

Zəng edəndə bildirdi ki, ağır döyüşlərdə yaralanıb, amma vəziyyəti yaxşıdır. Yenidən döyüşlərə qatıldı. Ordumuz irəlilədikcə Kərəmin də Zəngi-landan, Qubadlıdan sorağı gəlirdi. Sonuncu zəngi Xankəndi ətrafindan etmişdi. Dedi ki, Şuşaya qalxırıq. Döyük yoldaşları Kərəmi "Canavar" ləqəbi ilə çağırırdılar. Dediklərinə görə, düşməni yalın əlleri ilə boğaraq məhv edirdi. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Ötüz ildən sonra qəhrəman oğullarımızın və Müzəffər Ali Baş Komandanımızın sayəsində torpaqlarımızı işqaldan azad etdik".

Kərəm Veyisov idman sahəsindəki uğurları ilə də daim diqqəti cəlb edib. On bir yaşından kikboksinqlə məşğul olan Kərəm dəfələrlə Azərbaycan birinciliyinin, bir sıra nüfuzlu beynəlxalq yarışların, o cümlədən üç dəfə dünya çempionatının qalibi adını qazanıb. Ötən ildən isə "Çempion" kikboksinq klubunu yaradaraq məşqçi kimi fəaliyyətə başlamışdı. Klubda təşkil etdiyi ilk yarış isə 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsinə həsr olunub.

"İdman yarışlarında da dəfələrlə ermənilərlə üzləşib. Hər dəfə də onları diz çökdürməyi bacarıb", - deyə Kərəmin məşqçisi Ramil Nacəfov söyləyib.

çisi Həmin Nəcəfov soylıyıb.
Kerəm Veyisov həm idman
yarışlarında, həm də döyüş
meydanında bayraqımızı şe-
rəfli dalgalandıran qəhrəman
kimi xalqımızın yaddaşında
daim qalacaq.

Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Çingiz Qurbanovun xatirəsi anılıb

Noyabrin 24-ü Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı şəhid Çingiz Qurbanovun doğum günüdür. AZERTAC-in bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu münasibətlə Çingiz Qurbanovun məzari ziyanat olunub, Milli Qəhrəmanın Qusar şəhərindəki barelyefi qarşısına güllər düzüllüb.

Çingiz Qurbanov 1994-cü il noyabrin 24-də Qusarın Həzrə kəndində anadan olub. Orta məktəbi bitirdikdən sonra tehsilini Azərbaycan Texniki Universitetində davam etdirib. 2016-ci ildə həmin universitetin məzunu olan Çingiz Qur-

banov iyul ayında həqiqi hərbi xidmətə yollanıb. 2016-ci il dekabrın 29-da Ermenistan silahlı qüvvələrinin keşfiyyat qrupunun təxribat-pozuculuq fəaliyyətinin qarşısını alarken baş vermiş döyüşdə şəhid olub. Şəhidin cəsədi 2017-

ci il fevralın 5-də qarşı tərəfdən alınıb. Bakıda təntənəli vida mərasimi keçirildikdən sonra Ç.Qurbanov fevralın 6-da doğulduğu Qusar rayonunda dəfn edilib.

2017-ci il fevralın 7-də Prezident İlham Əliyev

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanılmasında xüsusi xidmətlərinə və döyüş tapşırığını yerine yetirərken göstərdiyi ığidliyə görə əsgər Çingiz Qurbanova ölümündən sonra Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adının verilməsi barədə Sərəncam imzalayıb. Onun adı Qusar şəhərində bir küçəyə və Həzrə kəndində vaxtilə təhsil aldığı tam orta məktəbə verilib.

Şəhidin məzarı yanında çıxış edənlər Milli Qəhrəmanın qısa, lakin şərflə ömür yoluna nəzər salıb, şəhidlərimizin qisasının alındığını qeyd ediblər. Bildirilib ki, sentyabrın 27-dən başlayan Vətən müharibəsində Müzeffer Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə şanlı ordumuz torpaqlarımızı işğaldan azad edərək tarixi qələbə qazanıb.

ANAMA cəbhə boyu ərazilərdə mina və partlamamış hərbi sursat zərərsizləşdirib

Noyabrin 20-23-də Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyinə (ANAMA) Ağcabədi, Ağdam, Cəbrayıl, Füzuli, Xocavənd, Tərtər rayonları ərazisində mərmilərin aşkar olunması barədə Daxili İşlər Nazirliyinin "102" Xidmeti-Zəng mərkəzi sistemindən 83 və Fövqələdə Hallar Nazirliyinin Böhran Vəziyyətlərində idarəetmə mərkəzindən 8 müraciət daxil olub.

ANAMA-dan AZERTAC-a bildirilib ki, daxil olmuş 91 çağırış əsasında Agentliyin xüsusi mobil əməliyyat qrupları tərəfindən Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşları ilə birlikdə 58 operativ və təxiresalınmaz əməliyyat çıxışı həyata keçirilib. Aparılmış əməliyyat-axtarış tədbirləri zamanı 16 ədəd partlamamış hərbi sursat (PHS), 27 ədəd tank əleyhine mina, 2 ədəd tank əleyhine minanın partladıcı, 1 ədəd piyada əleyhinə mina, 2 ədəd bombacıq, 1 ədəd hərbi məqsədlər üçün istifadə olunan meteoroloji radiopelenqator və 119 ədəd partlamış mərmi qalıqları aşkar olunub.

Vətən müharibəsi: ovqat

Zəfər adlı bu sevincə milyonlar şərīk!..

İki-üç ay əvvələ kimi müharibə kəlməsi əsgər və zabitlərin arzuladığı döyüş, sentyabrın 27-dən noyabrin 10-na kimi döyüş, noyabrin 10-dan qələbə kəlmələriylə qoşa işlədilib. Azərbaycan əsgəri düşmənin hücumunun qarşısını qətiyyətli aldı, əks-hükum əməliyyatını Ali Baş Komandanın əmri ilə Vətən müharibəsi kimi davam etdirdi, döyüdü.

Döyüşlərin ilk günlərində döyüş bölgəsində döyüşçülərdən eşitdiyim bir mələbi xatırlayıram: Biz hərbi xidmətə Ali Baş Komandanın döyük əmrini yerinə yetirən əsgər olmaq istəyi ilə başlamışdıq. Döyük növbətçiliyini də bu isteklə aparırdıq. Vətən müharibəsinin iştirakçısı olduq. Vətən müharibəsini Qələbə ilə başa çatdırıq. Torpaqlarımız işğaldan tamamilə azad edildi.

Azərbaycan əsgəri bu inamlı döyüdü. Bu inamlı qələbələr qazandı.

Vətən müharibəsində düşmənin müdafiə səddi darmadağın edildi, strateji yüksəkliliklər, yaşayış məntəqələri döyük-döyük ermənisizləşdirildi. Hər qələbə növbəti döyüşlərin ruhu, qazanılaq qələbənin başlangıcı olurdu. İctimaiyyətin inami, güvənci döyüşənlərin döyük əzmini, qələbə ruhunu daha da yüksəldirdi.

Döyüşənlər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xalqa müraciətində dediklərini Vətən müharibəsinin döyük manifikasi kimi yaşayırdı: "Dünyada heç bir qüvvə bizi haqq yolundan döndəre

bilməz. Dünyada heç bir ölkə bizim iradəmizə təsir edə bilməz. Biz haqq yolundayıq. Biz qalib gelirik. Biz zəfər çalırıq və biz öz torpaqlarımızı geri alacaq, ərazi bütövlüyümüzü

mam başqa ovqatla yaşayır. Döyüşün bəzi məqamlarını xatırlayaraq yaşanılanlar təkcə döyük təessüratları deyil, həm də müharibənin tarixidir. Əsgər Vüsal Axundlu ilə əsgər Əli

bərpa edəcəyik" qətiyyəti Azərbaycan əsgərinin döyük əzmini, qələbə ruhunu kükredi. Döyüşçülər bu qətiyyətin döyüşçüsüyüdü. Bu qətiyyət Suqovuşanı, Cəbrayı, Hadrutu, Füzulin, Zəngilanı, Qubadlin işğaldan azad etdi. Ruhumuzun şəhəri dediyimiz Şuşanın "qollarına vurulan işğal zəncirini" parçaladı. Döyüşçülər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xalqa müraciətində dediyi "Əziz Şuşa, sən azadsan! Əziz Şuşa, biz qayıtmışq! Əziz Şuşa, biz səni dırçələcəyik!" sevincini Böyük Qələbənin işqi bildilər.

Qələbə sevinci... Döyüşən, qalib gələn əsgər qələbə sevincini ta-

Mustafayev Vətən müharibəsi iştirakçıları. İndi hər ikisi qalib əsgərdi. Döyük bölgəsində, bir-neçə gün əvvəl döyüşdükəri, azad etdikləri ərazidə döyüşlərden, döyük dostlarından danışırlar. Qururla, sevgilərlə danışırlar.

Vüsalın da, Əlinin də sevinci Qələbə sevincidi, Vətənin sevincidi.

Ali Baş Komandanın əmri ilə əks-hükum əməliyyatını Vətən müharibəsi kimi davam etdirən, qələbə ilə başa çatdırıb döyüşçülərin sevincini günümüze bənzərsiz göyqurşağı bilirəm...

Zəfər adlı sevincinizə milyonlar şərīkdi, qalib Azərbaycan əsgəri!..

"Azərbaycan Ordusu"

Türkiyə və Rusiya Prezidentləri arasında telefon danışıği olub

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin arasında telefon danışıği olub.

AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə Türkiye Prezidenti Administrasiyasının ictimaiyyətlə əlaqələr idarəsindən bildirilib.

Telefon danışı zamanı Türkiye ilə Rusiya arasında ticarət həcmiin artırılması, Dağlıq Qarabağ, Suriya və Liviyyada baş verən hadisələr müzakirə edilib.

Danışış əsnasında Prezident R.T.Ərdoğan Dağlıq Qarabağdakı problemin həlli və bölgəyə qalıcı sülhün getirilməsi istiqamətdində atılan addımlar çərçivəsində müşahidə və nəzarət məqsədilə Türkəyən Rusiya ilə birləşdə quracaqı ortaq mərkəzin ən qisa zamanda fəaliyyətə başlamasını gözlədiklərini ifade edib.

Azərbaycan torpaqlarının tamamilə geri qaytarılmasına həssaslıqla yanaşdığını bildirən Türkiye Prezidenti bu müddət ərzində Ermənistən tərəfinə qalıcı həlli çətinləşdirmesine və razılışma ilə bağlı məsuliyyətlərindən qəçməsinə icazə verilməməli olduğunu vurğulayıb. O, Minsk qrupunun digər həmsədrlerinin barışqı səylərinə tövqidi yanaşmalarını anlamagın mümkün olmadığını bildirib.

"Qarabağdakı 30 illik ədalətsizliyə son qoyuldu"

Qarabağdakı 30 illik ədalətsizliyə son qoyuldu. Ölkəmizin dəstəyi sayəsində Azərbaycan torpağı olan Qarabağda erməni işğali sona çatıb, uzunmüddətli sülhə ümidi lər ilk dəfə olaraq artıb. Qarabağda Azərbaycan Bayraqı dalğalanmağa başlayıb.

AZERTAC xəbər verir ki, bu fikirləri hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasının sədri, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan partiyasının Türkiye Büyük Millet Məclisindəki qrup toplantısında ifade edib.

Türkəyən Ermənistən-Azərbaycan münaqişəsinin ədalətli həlli barədə mövqeyinin deyiməz olduğunu, bu məsələ ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlərden, bu istiqamətdə dövlət başçıları ilə davamlı temaslarından bəhs edən Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan təssüfle bildirib ki, Minsk qrupunun bəzi həmsədr ölkələri açıq şəkildə Ermənistən işğalçılıq siyasetinə dəstək verib. Qazanılan hərbi zəfer sayəsində artıq Kəlbəcər rayonunun Azərbaycana qaytarıldığı vurğulayan dövlət başçısı bildirib ki, azərbaycanlı məcburi köçkünlərin öz yurdlarına dönməsi ədalətin bərpasıdır.

Türkəyə Prezidenti çıxışında gündəlikdəki digər məsələlər, o cümlədən ölkədə həyata keçirilən islahatlar, koronavirus pandemiyası ilə mübarizə tədbirləri, infeksiyaya qarşı yerli istehsal olan peyvəndin hazırlanması işləri barədə geniş məlumat verib.

Türkəyən Milli Müdafiə Nazirliyi Kəlbəcərin azad olunması ilə bağlı paylaşım edib

Qəhrəman Azərbaycan Ordusunun qazandığı böyük zəfərlə bağlı əldə olunan razılışmaya əsasən, Ağdamdan sonra Kəlbəcər də azad edildi. Kəlbəcər 27 il sonra sahiblərinə qovuşdu.

AZERTAC xəbər verir ki, bu ifadələr Türkəyə Milli Müdafiə Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsində yer alan paylaşımında əksini təpib. Paylaşımda, həmçinin qeyd olunub: "Şanlı ay-ulduzu bayrağımız azan sədaları altında Kəlbəcərdə də dalğalanacaq".

Paylaşımda Müzəffər Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcərə daxil olmasını əks etdirən fotolar da yer alıb.

"Vətən müharibəsində möhtəşəm Qələbəyə görə sağ ol, Azərbaycan əsgəri!" devizi altında tədbirlər keçirilib

Müdafiə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Vətən müharibəsinin od-alovlarından keçərək qalibiyət bayrağımızı zirvələrə ucalmış mübariz döyüşçülərlə görüşlər keçirilib, onların qarşısında incəsənət ustalarının çıxışları təşkil olunub, adəbi-bədii kompozisiyalar təqdim edilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, işgaldən azad edilmiş Füzuli, Cəbrayıllı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan rayonlarında və Şuşa şəhərində "Vətən müharibəsində möhtəşəm qələbəyə görə sağ ol, Azərbaycan əsgəri!" devizi altında keçirilən vətənpərvərlik tədbirlərində əvvəlcə ulu önder Heydər Əliyevin və şəhidlərin xatirəsi ehtiramla yad edilib.

Layihənin müəllifi Əməkdar incəsənət xadimi, Prezi-

dentin fərdi təqaüdçüsü polkovnik Abdulla "Qurbanı" Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandani İlham Əliyevin rəhbərliyi altında müzəffər Azərbaycan Ordusunun qırıq dörd günük Vətən müharibəsində göstərdiyi şücaət və qəhrəmanlıqlardan, ordu ilə xalqın sağlam mənəvi birliyin-

dən, döyüslərdə yeni tarix yaranan qüdrətli Sərkərdəmzin və mərd oğullarımızın fədakarlıqlarından iftixarla söhbət açıb.

Respublikanın Xalq artisti Samir Cəfərov, Əməkdar artist Cahangir Qurbanov və Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin yaradıcı qrupunun iştirakı ilə Ali Baş Komandani, müzəffər Azərbaycan Ordusunu və qələbəni tərənnüm edən vətənpərvərlik mahniları, hərbi marşlar səsləndirilib.

Bəstəkar Azad Zahidin A.Qurbanının sözlərinə yazdığı "Qələbəyə gedən yollar", "Qalib Sərkərdə", "Müzəffər Ordumuz", "Qələbə müjdəsi", "Biz gelmişik, Qarabağ" mahnilarını döyüşçülər alqışlarla qarşılayıblar.

Şuşada klassik Azərbaycan musiqisinin banisi Üzeyir Hacıbeylinin, böyük sənətkarımız Bülbülmən ev muzeyləri, görkəmli şair Molla

Pənah Vaqifin məzarı, eləcə də Gövhər Ağa məscidi, Suşa qalası, Cıdır düzü və dağdırılmış digər tarixi memarlıq abidələrimiz ziyarət olunub.

Bülbülmən ata ocağında iməcəlik keçirilib. Bülbülmən repertuarından "Sənsiz", "Sevgili canan" romansları və "Koroğlu" operasından parçalar ifa edilib.

Tədbirin təşkilatçıları əminliklə bildiriblər ki, xalqımızın xilaskar oğlu, qalib sərkərdəmiz İlham Əliyevin rəhbərliyi altında işğaldən azad edilən bütün bölgələrimizdə, o cümlədən Şuşada tezlikle böyük quruculuq işləri aparılacaq, köçkünlər öz doğma yaşayış məntəqələrinə qayیدəcəq, Azərbaycan əsgəri bundan sonra da əzəli və əbədi torpaqlarımızın müdafiəsində mərdliklə dayanacaqdır.

Vətənpərvərlik tədbirləri Ağdam, Laçın və Kəlbəcər rayonlarında davam etdiriləcək.

Azərbaycan Ordusunun bölmələri Kəlbəcər rayonuna daxil olub

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, Azərbaycan Respublikası, Rusiya Federasiyası Prezidentləri və Ermənistan Respublikası baş nazirinin imzaladığı üçtərəflı Bəyanata əsasən Azərbaycan Ordusunun bölmələri noyabrın 25-də Kəlbəcər rayonuna daxil olub.

Bölmələrimizin bu istiqamətdə hərəkəti ni temin etmək məqsədilə mühəndis işləri başa çatdırılıb, qoşunların hərəkət marşrutu üzrə çətin keçilən dağ yolları minalarдан təmizlənir və istifadəyə hazır vəziyyətə gətirilir.

"Fransa Senatının qərarının hüquqi əsası yoxdur"

Azərbaycan dövlət müstəqilliyini elan edəndə - 1991-ci ildə onun ərazisi Dağlıq Qarabağ da daxil olmaqla, ətrafdakı yeddi rayonla birlikdə tanınır. Ermənistan bu torpaqların 20 faizini sonrakı illərdə işğal edib. Bütün bunlar beynəlxalq hüquqi sənədlərə əksini tapıb.

Bu fikirləri Türkiyənin Azərbaycandakı sabiq səfiri Hulusi Kılıç AZERTAC-a müsahibəsində Fransa parlamentinin yuxarı palatası olan Senatın məlum qərarını şərh edərək bildirib.

Qəbul edilən qərarı hüquqi əsası olmayan kağız parçası kimi dəyərləndirən səfir Hulusi Kılıç deyib ki, ümumiyyətlə, bu cür müzakirələr və qəbul olunan qərarlar siyasi təzyiq vasitesidir.

Beynəlxalq təşkilatların, dünya birliliyinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü işğal altında olan torpaqlar, o cümlədən Dağlıq Qarabağın da daxil olduğu sərhədler çərçivəsində tanındığını diqqətə çatdırın səfir deyib ki, Fransa Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyan beynəlxalq sənədlərin qəbuluna səs verən təkdir. İndi Senatda erməni lobisi təsiri ilə hüquqi əsası olmayan tövsiye xarakterli belə bir qətnamə qəbul etmək bu ölkəyə ancaq utanc getirəcək.

Fransa qondarma "Dağlıq Qarabağ respublikası" ni tanımir

Rəsmi Paris qondarma "Dağlıq Qarabağ respublikası" ni tanımir.

AZERTAC TASS informasiya agentliyinə istinadla xəbər verir ki, bu barədə Fransa Xarici İşlər Nazirliyinin briñq zamanı yayımlanmış açıqlamasında deyilir.

"Noyabrın 25-də Senat Fransa həkimiyətinə qondarma "Dağlıq Qarabağ respublikası" ni tanımağa çağırıq qətnamə layihəsi qəbul edib. Səsvermədən əvvəl debatlar zamanı Xarici İşlər Nazirliyi yanında Dövlət Katibi Jan-Baptist Lemuan Fransa hökumətinin bu mövzuda mövqeyini xatırladıb - Fransa qondarma "Dağlıq Qarabağ respublikası" ni tanımir", - deyə məlumatda bildirilir.

Türkiyə XİN: Fransa Senatının Azərbaycana öz torpaqlarından çəkilmək çağırışı etməsi gülündür

Fransa Senatının Dağlıq Qarabağla bağlı qəbul etdiyi qətnamə beynəlxalq hüququn, qanunun və ədalətin əsas prinsiplərinə hörmətsizliyin bariz nümunəsidir. Qətnamədə Türkiyəyə qarşı irəli sürürlən əsassız iddiaları kəskin şəkildə rədd edirik. Fransa Senatının qətnaməsi bu ölkənin də həmsədr olduğu ATƏT-in Minsk Orupunun niyə bu günə qədər münaqışını çözəmədiyini və tərəfkeşlik etdiyini də açıq şəkildə göstərir.

AZERTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinin açıqlamasında yer alıb.

Açıqlamada deyilir ki, Azərbaycan Ermənistanın əvvəlcə Tovuzda, sonra Qarabağdakı hücumlarına və təxribatlarına qarşı la-

zımı cavab verib və təxminən otuz il idil ki, işğal altında saxlanılan torpaqlarını azad edərək ərazi bütövlüyünü yenidən təmin edib. Azərbaycanın cəbhədə qazandığı nəticə BMT qətnamələrinə əskiini tapmış, Fransanın da

həmsədr olduğu Minsk prosesində qeydə alınmış, ancaq həyata keçirilməmiş haqlarının təcəssümüdür. BMT-nin qətnamələri Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından dərhal və qeyd-sərtsiz çəkilməsini teləb edir. Belə olduğu halda, Fransa Senatının Azərbaycanı işğaldən azad etdiyi torpaqlarından çəkilməyə çağırması qeyri-ciddi və güllündür, tərəfkeşliyin təzahüründür. Heç bir gerçəye uymayan, sağlam düşünədən uzaq bu qərar Fransanın məsələnin həlli üçün səy göstərmək imkanını da məhdudlaşdırır. Senatın qətnaməsində

Fransa hökumətinin də qəbul edilməz hesab etdiyi məqamlar əks olunur. Qətnamədə Türkiyə ilə bağlı fikirlərin yer alması təəccübü olmasa da, düşündürür.

Türkiyə XİN-in açıqlamasında təxminən otuz il davam edən Ermənistan-Azərbaycan münaqışısı ile bağlı hazırlı mərhələdə Fransanın artıq düzgün nəticələr çıxaraq bölgənin sabitliyə qovuşması üçün konstruktiv mövqede olmasının vacibliy qeyd edilir. Bunun üçün mövcud gerçəkliliklərə uyğun hərəkət edərək beynəlxalq hüquq əsasında səylər göstərmək yetərlidir.

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günələr) neşr olunur. "Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində sohifolunor "Hərbi nöşriyyat" in mətbəhsində hazırlanır. Diapositivlər çap olunur. Əlyazmalara ray verilir, təqdim edilən yazardar müəlliflər qaytarılır. Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisenziya № 361
Sifariş № 851
Nüsxə 4000

Baş redaktor
polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar səbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

baş leytenant
Orxan HÜSEYNLİ

Qəzeti hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611